

Te Punua Kekenō

nā Fiona Green

Amokura

He Whakatau

Me mātua pānui kia marama rawa koe ki ngā whārangi 8–14 o tēnei pukapuka.

He whakarāpopoto

Pānuitia te whakarāpopoto ki te ākonga. I kimi te punua kekeno i a wai?

He kupu whakataki

Kia kaha ki te whakamahi i ngā wheako, me ngā mōhio o ngā ākonga. Kia hāngai tonu te whakatenatena, ki te whakauru i ngā ākonga katoa. Me whakatītina rawa te pūkenga tiro whakamua. Matapakihia ngā kupu hou me te āta whakamahi i te papa kupu me ngā whakaahua kei te uhi. Me whakamaumahara hoki te ākonga ki te pātai i a ia anō i te wā e pānui ana ia mai i te tīmatanga ki te mutunga o te pānui.

Matapakia te taitara o te pukapuka. He aha ngā tikanga o te kupu “punua”?

Kei whea te nohonga o te kekeno? He aha ia i waiho noatia?

Matapakia ngā āhua whakatūpato i te tūpono koe ki tētahi kekeno. Kāore te punua kekeno i te ngaro, kei te moana tōna māmā e horo kai ana. Kaua e whakatata atu ki te kekeno. Ka kaioraoratia ka ngau rātou.

He Matapaki

Tirohia te pai o te pānui a te ākonga

I te wā o te matapaki me pānui te ākonga i te katoa, i tētahi wāhanga noa iho rānei, o te pukapuka ki a koe. Kātahi ka:

- whakanui, āta tātari, whakahau tika;
- titiro mēnā e tika ana, e pai ana hoki (mā te tatau i ngā hē), te rere o te reo;
- titiro mēnā e marama ana mā te whai i tētahi o ngā huarahi e whai ake nei:
 - te pātai i ngā whakapuaki māramatanga me ētahi e tika ana, ā, whakaritea kia kōrero anō te ākonga i tētahi wāhanga o te pakiwaitara ki āna kupu ake;
 - te pātai mō tētahi āhuatanga o te pakiwaitara, arā, te kaupapa, te ritenga, ngā ariā mātua, te raupapatanga, ngā kiripuaki;
 - te whakatenatena i te ākonga ki te titiro ki mua, ki te matapai hoki, i te wā o te whakataki.

Whakaarohia he aha atu hei mahi mā te ākonga

Me whakahau te ākonga:

- ki te whakamahi anō i te pukapuka i te taha o te mihini kōpae puoro, i tōna kotahi rānei;
- ki te whakaoti i tētahi o ngā hei mahi e pā ana ki te pukapuka;
- ki te whakaharatau kia eke te ākonga ki tētahi atu taumata.

He whakapuaki māramatanga

1. He aha te kaupapa o tēnei pukapuka?
2. I pēwhea tana rapu?
3. I aha te punua kekeno?
4. Ka aha koe mēnā ka ngaro koe?
5. He aha ngā mea pai o tō māmā?

Ngā whakautu ki ngā whakapuaki māramatanga

1. Kei te kimi te punua kekeno i tana māmā.
2. Ka tangi ia, kei te pīrangi ia ki tana māmā.
3. I moe, i oho, i tangi, i hikoi, i kauhoe, i ruku, i tūtuki.
4. Ka rerekē ngā whakautu.
5. Ka rerekē ngā whakautu.

He Mahere – Hei Tautoko i te Reo

E whai ake nei ētahi huarahi hei mahinga ngātahi mā ngā ākonga. Tirohia ngā whārangi kei te Tirohanga Whānui mō ngā tino āhuatanga o te pukapuka nei.

Te pūtake

T He āta titiro, he tāutu i ngā kupumahi honokore: moe, oho, tangi, hikoi, kauhoe, ruku.

He whakatakinga ā-roro, he whakaharatau

I mua i te pānui pukapuka, matapakia ngā tikanga o ngā kupu hou (punua, tūtuki). Whakaaritia ngā kupu hou.

E noho rā ngā punua kekeno i runga i ngā toka, me pēwhea rātou e parahau i a rātou anō? Me pēwhea te māmā e mōhio ai ko tēwhea punua nāna?

Rangahautia ngā momo kekeno e noho ana i te takutai.

Kia oti i te ākonga te pānui, matapakia ngā mahi o ngā māmā me ngā pēpi kei roto i te whānau.